

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 655/2023-17

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **JASPLASTIK-SK, spol. s r. o.**, IČO 36 242 578, Matúškovo 913, zastúpeného Advokátskou kanceláriou TIMAR & partners, F. Pazmáňa 2367/17A, Šaľa, proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 76Ek/881/2020 z 30. júna 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 1. septembra 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 76Ek/881/2020 z 30. júna 2023 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“ alebo „napadnuté uznesenie“). Sťažovateľ navrhuje napadnuté uznesenie okresného súdu zrušiť a vec vrátiť tomuto súdu na ďalšie konanie. Zároveň ústavnému súdu navrhol zaviazat' okresný súd na úhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a k nej pripojených príloh vyplýva, že sťažovateľ ako oprávnený inicioval proti povinným 1 a 2 exekučné konanie, v ktorom okresný súd o návrhu súdnej exekútorky na schválenie príklepu rozhodol napadnutým uznesením tak, že neschválil príklep udelený 16. mája 2023 súdnym exekútorom na dražbe nehnuteľnosti v prospech vydražiteľa. Napadnuté uznesenie

okresného súdu bolo súdnemu exekútorovi doručené 3. júla 2023 a právnomu zástupcovi oprávneného 12. júla 2023. Dôvodom neschválenia príklepu bol nesprávny procesný postup súdnej exekútorky, ktorá manželke povinného nedoručila upovedomenie o začatí konania podľa § 61k Exekučného poriadku.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Proti napadnutému uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje:

a) Okresný súd v napadnutom uznesení nepoukázal na žiadne konkrétne zákonné ustanovenie, podľa ktorého by mal súdny exekútor doručovať okrem upovedomenia o spôsobe vykonania exekúcie predajom nehnuteľnosti podľa § 134 Exekučného poriadku manželke povinného aj všeobecné upovedomenie podľa § 61a Exekučného poriadku.

b) Ustanovenie § 35 ods. 1 v spojení s § 61a nasl. Exekučného poriadku je potrebné vykladať tak, že právo podať návrh na zastavenie konania podľa § 61a ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku patrí len povinnému, iné osoby vrátane manželky povinného nie sú vecne legitimované na podanie takéhoto návrhu. Okresný súd by bol povinný preto podanie takéhoto návrhu manželkou povinného zamietnuť.

c) Manžel/manželka povinného má v konaní možnosť využiť prostriedky procesnej obrany (podať námietky z dôvodu väd konania pôsobiacich na jeho ujmu alebo z dôvodu porušenia zákona, aj podľa § 141 ods. 1 v spojení s § 147 ods. 1 Exekučného poriadku pri vykonávaní exekúcie predajom nehnuteľnosti.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie označených práv sťažovateľa napadnutým uznesením, ktorým okresný súd neschválil príklep udelený súdnou exekútkou na dražbe nehnuteľnosti v prospech vydražiteľa z dôvodu nesprávneho postupu súdnej exekútorky spočívajúceho v nedoručení všeobecného upovedomenia podľa § 61a Exekučného poriadku v dotknutom exekučnom konaní manželke povinného.

5. Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obsahom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (m. m. II. ÚS 71/97). Z tohto vyplýva, že právne východiská, na základe ktorých ústavný súd preskúmava, či došlo k ich porušeniu, sú vo vzťahu k obom označeným právam v zásade identické (IV. ÚS 147/08).

6. Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 299/04, II. ÚS 78/05) do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy. Z toho vyplýva, že k reálnemu poskytnutiu súdnej ochrany dôjde len vtedy, ak sa na zistený stav veci použije ústavne konformným spôsobom interpretovaná platná a účinná právna norma (m. m. IV. ÚS 77/02).

7. Ústavný súd sa oboznámil s obsahom napadnutého uznesenia, v ktorom okresný súd po oboznámení sa s obsahom spisu v tejto veci uviedol:

a) Súdny exekútor v čase vydania všeobecného upovedomenia o začatí exekúcie s náležitosťami podľa § 61a ods. 1 Exekučného poriadku s manželkou povinného 2 (ako spoluvlastníčkou nehnuteľnosti) nekonal, keďže jej toto upovedomenie nedoručil. Okresný súd poukázal ďalej na to, že manželka povinného 2 mala už pri doručovaní spomínaného všeobecného upovedomenia postavenie účastníka konania, ktoré je spojené so zákonnými právami i povinnosťami. Vzhľadom na túto skutočnosť mali byť všetky procesné postupy v uvedenom konaní, ktoré boli uplatňované voči povinnému 2, uplatňované i voči jeho manželke. Podľa okresného súdu manželke povinného 2 malo byť predovšetkým umožnené (na základe poučenia a poskytnutia zákonom stanovenej lehoty) podať návrh na zastavenie exekúcie, ktorý má odkladný účinok. Súdny exekútor mohol podľa § 137 Exekučného poriadku vydať exekučný príkaz na vykonanie exekúcie predajom nehnuteľnosti, teda najskôr po márnom uplynutí lehoty na podanie návrhu na zastavenie exekúcie alebo po tom, keď sa súdnemu exekútorovi doručí rozhodnutie súdu, ktorým sa takýto návrh zamietol. Na základe uvedeného uzavrel, že postupom súdneho exekútora v dotknutom konaní bolo manželke povinného 2 ako spoluvlastníčke nehnuteľnosti v exekúcii realizovanej jej predajom znemožnené realizovať jej procesné práva, najmä prostriedky obrany, ktoré prináležali povinnému, čím jej bola odňatá možnosť konať pred súdom.

b) Okresný súd napokon konštatoval, že súdny exekútor v predmetnom konaní nedodrжал zákonné ustanovenia pri doručovaní upovedomenia o čase a mieste oceňovania nehnuteľností (§ 138 ods. 1 Exekučného poriadku), pri doručovaní upovedomenia o vyhotovení znaleckého posudku a o cene nehnuteľností v ňom uvedenom (§ 139 ods. 5 Exekučného poriadku) a pri doručovaní dražobnej vyhlášky (§ 141 ods. 1 Exekučného poriadku), pretože ich nedoručil oprávnenému (nepreukázal ich doručenie), ktorý je zároveň exekučným záložným veriteľom (na základe iných exekučných konaní vedených súdnym exekútorom).

c) Na základe uvedeného okresný súd v závere konštatoval, že súdny exekútor nepostupoval v predmetnej veci podľa Exekučného poriadku pri dražbe nehnuteľnosti patriacej do BSM na schválenie udeleného príklepu.

8. Sťažovateľ spochybňuje argumentáciu okresného súdu týkajúcu sa doručovania všeobecného upovedomenia podľa § 61a Exekučného poriadku manželke povinného 2. Podľa sťažovateľa súdny exekútor bol povinný doručiť manželke povinného 2 pri vykonávaní exekúcie predajom nehnuteľnosti patriacej do BSM len upovedomenie o začatí exekúcie predajom nehnuteľnosti podľa § 134 Exekučného poriadku.

9. Ústavný súd v súvislosti s argumentáciou sťažovateľa poukazuje na zákon č. 2/2017 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „zákon č. 2/2017 Z. z.“), ktorý nadobudol účinnosť 31. marca 2017 a zmenil aj právnu úpravu účasti manžela povinného v rámci exekučného konania v spojení s možnosťou exekúcie majetku patriaceho do BSM.

10. Do 31. marca 2017, t. j. do prijatia zákona č. 2/2017 Z. z., bol manžel povinného účastníkom exekučného konania, iba pokiaľ boli exekučným príkazom postihnuté veci patriace do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, a to iba v časti konania týkajúceho sa týchto vecí. Jeho postavenie v tom čase (t. j. do 31. marca 2017) upravoval § 37 ods. 2 Exekučného poriadku tohto znenia: „Ak sú exekúciou postihnuté veci v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov, účastníkom konania, ak ide o tieto veci, je aj manžel povinného, ak do začatia exekučného konania nedošlo k vyporiadaniu bezpodielového spoluvlastníctva dohodou alebo súdnym rozhodnutím.“

11. Ustanovenie § 35 ods. 2 novelizovaného Exekučného poriadku v znení účinnom od 31. marca 2017 však popri oprávnenom a povinnom za účastníka konania označuje aj manžela povinného alebo bývalého manžela povinného, ak sa exekúcia vykonáva postihnutím majetku v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov. Toto ustanovenie je navyše ďalej precizované v jeho § 35 ods. 5 Exekučného poriadku, podľa ktorého ak zo zápisu v osobitnom registri, pri ktorom sa predpokladá, že údaje v ňom sú záväzné, vyplýva, že v exekúcii sa postihuje majetok v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov, koná sa vo vzťahu k postihovanému majetku s bezpodielovým spoluvlastníkom v rozsahu, v ktorom sa koná s povinným. V ostatných prípadoch sa koná s bezpodielovým spoluvlastníkom v rozsahu, v ktorom sa koná s povinným odvtedy, odkedy sa osvedčí, že ide o majetok v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov. V súvislosti s argumentáciou sťažovateľa ústavný súd poukazuje na to, že uvedené ustanovenia Exekučného poriadku citoval aj okresný súd priamo v napadnutom uznesení.

12. Z uvedeného je zrejmé, že zmenou právnej úpravy, resp. dotknutých ustanovení Exekučného poriadku, sa rozšírila možnosť ochrany vlastníckeho práva manžela povinného pre prípady, v ktorých môže dôjsť k postihnutiu jeho majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva manželov tým, že mu dáva možnosť aktívne brániť svoje práva v rovnakom rozsahu ako povinnému, a to aj v čase vydania všeobecného upovedomenia podľa § 61a Exekučného poriadku spojeného pri jeho doručení s významnými právnymi účinkami vo vzťahu k možnosti podania a odôvodnenia návrhu na zastavenie konania. Vzhľadom na uvedené nemožno za relevantnú teda považovať sťažovateľovu argumentáciu poukazujúcu na možnosti manžela povinného využiť prostriedky procesnej obrany v ďalších štádiách exekučného konania.

13. Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že argumentácia okresného súdu v napadnutom uznesení zodpovedá zákonnému rámcu exekučného konania upraveného Exekučným poriadkom. Závery okresného súdu v napadnutom uznesení možno považovať za správne a z ústavného hľadiska plne akceptovateľné.

14. Vzhľadom na uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v rámci predbežného prerokovania odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde

Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. decembra 2023

Robert Šorl
predseda senátu